

Ekspонат miesiąca - Czerwiec 2024

Rachunek z Zakładu Ślusarsko-Mechanicznego Feliks Mikołajewskiego w Grajewie wystawiony 10 listopada 1923 r.

Muzeum Historyczne (Grajewska Izba Historyczna) jako ekspонат miesiąca czerwca proponuje Rachunek z Zakładu Ślusarsko-Mechanicznego Feliksa Mikołajewskiego w Grajewie wystawiony 10 listopada 1923 r. dla Straży Ogniowej w Grajewie. Dokument został przekazany do naszych zbiorów wraz z dużą grupą innych dokumentów związanych z grajewską OSP przez Pana Krzysztofa Chełmińskiego.

Dokument ten to blankiet wykonany z papieru o wymiarach 297 x 154 mm. Blankiet zawiera na awersie nadrukowane w kolorze czarnym elementy, które następnie zostały wypełnione ręcznie.

W lewym górnym rogu nadruk identyfikujący wystawiającego tj. **Zakład Ślusarsko-Mechaniczny, / i różnych wyrobów żelaznych / F. Mikołajewskiego / w Grajewie / firma egz. od 1896 roku**. W prawym górnym rogu: **Grajewo, d. .... 191 ..... r.** a poniżej czcionką „pisaną”: **Rachunek**. Poniżej miejsce umożliwiające wpisanie odbiorcy rachunku: **dla .....** Pozostała poniżej część awersu zajmuje nadruk tabeli złożonej z pięciu kolumn (z czego środkowa jest najszersza) oraz 21 wierszy.

Jak już wspomniano, rachunek został wystawiony 20 listopada 1923 r. dla Straży Ogniowej w Grajewie za wykonanie m.in. następujących usług *od maja Do 7 beczek łańcuszki ? 350.000, u 4 beczek obręcze nabite 200.000, Szprycy N.1 regulator odkręcany i osłona przerobiona 600.000, Szprycy N.2 rep. łącznik i klucz nowy, 500.000, 2 Nawijacze rep. 300.000, 2 podporki nowe do beczek żel. 700.000, Zrobienie łoma 80.000, Sztaba do szafy 350.000, 2 Zawiaski do beczek 50.000, Sztycak nowy do drzwi 200.000, Obręcz nowa na beczkę 350.000, Przybicie popręgów do 7 beczek 350.000, Okucie kortyny z szajbo materiał i robota 900.000, za rep. szprycy N.3 lutowanie dna i dodanie pakuł 100.000, nowy klucz do szafy 200.000.*

Rewers jest czysty, ale w tym przypadku także został wypełniony pismem odręcznym: *4 bosaki prep. i przykute 600.000, 1 bosak duży nowy 700.000, 4 szczyty do kół u szpryc N.23 materiału 7 ½ kg 1.800.000, Topor rep. i obsadzany 2 platki 200.000, Topor rep. i obsadzony 1 platka 150.000, klucz do drzwi nowy 200.000, Rekatrony? obsadzone 400.000, Razem M 10.180.00 dziesięć milionów sto osiemdziesiąt tysięcy marek [polskich].* Z lewej data 10 XI 1923 r. i poniżej tym samym charakterem pisma, co wypełniony rachunek podpis wystawiającego Feliks Mikołajewski. Poniżej na rewersie znajduje się dodatkowa odręczna adnotacja o treści: *Stwierdzam iż roboty wymienione przez Mech. Mikołajewskiego były wykonane w swoim czasie i takowe przyjęto co do wystawionej sumy patrz wyżej wspomn. Mech. Mikołajewskiego pozostawiam decyzję Zarządowi Str. Pożarnej z racji spadku waluty i opóźnienia się z rachunkiem. Gospodarz Tab. Str. Pożarnej, J.Galicki. Grajewo dn. 13/XII 23r.* A pod tym jeszcze jeden dopisek w kolorze czerwonym *Rachunek niniejszy stwierdzono 22/XII 923r.* Poniżej widać nieczytelny podpis (zapewne Waleriana Zamierowskiego) oraz słaby odcisk czerwonym tuszem pieczętki o treści: **NACZELNIK/Straży Ogniowej/Ochotniczej/w GRAJEWIE.**

Tego typu dokumenty są dla nas cennym źródłem informacji o realiach gospodarczych Grajewa w okresie II RP, z jednej strony o funkcjonującym zakładzie ślusarsko-mechanicznym Feliksa Mikołajewskiego, z drugiej o Straży Ogniowej i ich wzajemnych relacji, osób pełniących w nich w tym okresie różne funkcje, ale także funkcjonującej wówczas waluty, którą była Marka Polska.

Więcej informacji o zakładzie ślusarskim Feliksa Mikołajewskiego:

<https://grajewiak.pl/index.php/biogramy/340-mikolajewski-feliks>
